

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre	3 korona.
Egészévre	12 "
Videkre Negyedévre	5 "
Egészévre	20 "

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

ROSTA.

Uccu bizony zajos farsang lesz a jövő esztendői farsang! Két nappal a farsang kezdete előtt kezdődik a három a tánc, a kállai kettős, a toborzó, a verbunkos, a körmagyar, a bokázó, a palotás meg a többi hejjejuhás talpesiklandozó mulatság! Szétszakadnak a néhai honatyák az ország 413 kerületébe, jókora részük a bizonytalansággal, hogy a január 4-én szerzendő prédikátumot, a néhai nevet vajjon nem tartja-e meg a választások után is?

Csak a kortesekre meg a zászlógyárosokra lesz jó világ. Ezek örvendeznek is. Majd fölveti őket a nagy öröm!

Azaz hogy lassan a testtel! Van még, aki a zászlóiferánsoknál és a korteseknél is boldogabb megelégedéssel veri össze a bokáját. Ez pedig a néppárt!

Ugy bizony, ne tessék azt képzelni, hogy ez tollhiba. Valóban a néppárt, ez a politikai diabolus rotae a nevető örökös. A néppárt keverte a kártyát, a néppárt szitotta harmadfél év óta az obstrukciót, néppárt gabalyította össze a helyzetet, a néppárt eskette fel a legellentétebb politikai elvüket egy szövetségbe, a néppárt kiabálta, hogy a király esküt szeg, a néppárt emlegette a köztársaságot, a királyi család száműzetését, a detronizációt.

Vajjon a nix ungaris császári és királyi kamarás Rakovszky ur mindezt nemzeti hazafiságból kotyvasztotta a néppárti boszorkány konyhán?

Síralmas jelenség és ugyancsak szégyenleni való az ellenzékre nézve az a helyzet, hogy nagyon sok öblös száju, obstrukciós hős még csak fel se mer lépni abban a kerületben, a melyet eddig képviselt.

Lehet, hogy ez a kerület megint ellenzéki képviselőt választ. Ez érthető, mert a választó közönség mely talán 67 óta következetesen 48-as volt, nem változtatja meg politikai elvét, hitvallását a handa-bandázó követé miatt. De annál nagyobb jelentőségű elítélése ez az obstrukció lovagjának, hogy a máskülönbben elvű kerület most hallani sem akar róla.

Van ilyen ellenzéki kerület vagy harminc. A kik az országháborításban vezérszerepet játszottak, csaknem kivétel nélkül ott találhatók a régi kerületükből kitessékelt vitézek sorában.

Azt hisszük ez már csak elég világos és határozott megnyilatkozása a politikai közvéleménynek.

A sok előre látható politikai bukás mellett hadd emlékezzünk meg e helyen egy irodalmi bukásról is.

A Petőfi-társaság két új tagot választ.

tott. Komoly írók a nemzeti irodalom mai sivár állapotában az ilyen irodalmi játékokat már évek óta nem veszik komolyan. Nemzeti irodalmunknak megújulásra, az alkotó erők, a magyar lelkek apokaliptikusára van szüksége, nem apró személy-legyeztetésre.

Hanem azért mégis furesa kissé, hogy egy országos nevű, szinmagyar író nyilvánosan kipécézzenek és megbuktassanak az ő tudtán kívül, akarata ellenére. Sőt még azt is kidobolják róla, hogy amikor irodalmi társaságban író választanak, — egy igazi író csak egyetlen egy szavazatot kapott 48 Petőfista urtól!

Megesett pedig, hogy Szabó Sándor alispán a Petőfi-társaság tagja lett, Tömörkény István író ellenben megbukott.

No de van a dologban vigasztaló is! Tömörkény bizonyára nem kereste, nem kívánta a kitüntetést. Továbbá kétségtelen, hogy a választás után is Szabó Sándor alispán marad, Tömörkény István pedig író marad.

A Ház feloszlatása.

Budapesti szerkesztőségünk jelenti illetékes forrásból, hogy Tisza István gróf miniszterelnök mai bécsi kihallgatása után immár véglegesen megállapítottnak, hogy őfelsége a király az országgyűlést 1905. január 4-én feloszlatja.

Tisza ezt a képviselőház január 3-iki ülésén fogja hivatalosan közölni. Ugyanaz nap este a szabadelvűpárt megtartja utolsó értekezletét, melyen nyilvánosságra hozzák a pártnak a nemzethez intézett manifesztumát

A Ház ünnepélyes feloszlatása királyi trónbeszéddel a budai várpalotában január 4-én délben lesz.

Feloszlatás.

Az 1901-ben összehívott országgyűlésben minden valószínűség szerint tegnap hangzott el az utolsó érdemi szóvita. Két órán át tartott ez a diskusszió ideges, rapszodikus vitázás, mely ujját, alig hozott s csak a feloszlatás küszöbén álló Ház ellenzékének átkozottul rossz kedvét mutatta. Kelletlen volt a hangulat a szélsőbaloldalon, a zenebonázók is megfogyatkoztak s hanggal igyekeztek pótolni számbeli fogyatkozásukat.

A politikai szituáció egyébként az ülés után is az maradt a mi volt annakelőtte. Az ország, az ellenzék jóvoltából 1905. január hó elsejétől újólag belép a költségvetésen kívüli állapotba. Immár ki tudja hányadszor szakadatlan egymásutánban. Törődjék vele a pénzügyminiszter! Polónyi Gézának és Lengyel Zoltánnak kisebb gondja is nagyobb annál, hogy miből fizeti az ország adóságának kuponjait. Hellebronth Gézát is megvigasztalja a szépen szóló részfütyölője.

Legközelebb a Ház január hó 3-ikán ül össze. Azért, hogy elmulásának időpontját megismerje. Pusztuljon! Megérdemelte sorsát!

Egyébként a kormányelnök megismételte kérését az ellenzékhez. Szavazzanak meg rövid indemnitást, hogy a választások normális állapotok mellett történhessenek. A válasz tagadó volt. A koalíció nem ad indemnitást. Mert a kormány a választandó képviselőházban érvényesíteni szándékozik a november 18-iki házhatározatot. Pedig ezt az urak megakadályozni bajosan fogják! Mert választás lesz, ha nem indemnitással, hát akkor a nélkül. A mai többség jelöltjei pedig egyenesen a november 18-iki határozat érvényesítésére fogják kérni a mandátumot. Ha ez alapon megkapják, úgy most már parancsoló kötelességük lesz választóikkal szemben, hogy ígéretüknek álljanak.

A mi egyéb az ülésben történt, az a legutóbbi kómiikus békekisérlet megvilágítása volt mindkét oldalról. Ennek az akciónak a képe most már teljesen világos. Kiderül, hogy az Andrássy Gyula gróf feltételei elejétől végig elfogadhatatlanok voltak a kormányelnök részére. A házszabályok szigorítása, úgy a hogyan ahhoz Polónyi Géza hozzájárult, teljesen hasznavehetetlen volt. Ezt különben már eleve sejtettük. A szabályszigorítás és a választási reform között követelt junktim egyszerű formába áttéve nem jelentett volna egyebet a házszabály revíziójának elodázásánál. Mert a dolog természete hozza magával, hogy a parlamenti reform márról holnapra el nem készülhet. Azalatt

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-
hurutos bajainál, ugymin: idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.
Emeliazótvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó
tremiatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegekint 4—kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg
alantú céggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

pedig a kormány és a magyar parlamentarizmus tengődjék tovább a Lengyel Zoltán kegyelméből?

Mindezek után pedig következett a szövetkezett önzetlen hazafiak harmadik feltétele. A sine qua non. Tisza István hagyja el helyét. Hagyja cserben seregét, melyet ő vezetett a csatába! Hagyja el helyét éppen a döntő ütközet előtt! Nem csodálatos, hogy ezeket a proposíciókat békefeltételeknek nevezték? Ezt az egész világon kapitulációnak hívják. Kegyelemre való megadásnak.

Az ellenzék egyébként főképpen a körül hadakozott, hogy a király nem alkotmányos jogot gyakorol, a mikor exlex-állapotban oszlatja fel az országgyűlést. Az urak erre a pontra helyezik a legnagyobb súlyt egész küzdelemükben. És éppen itt kapták a legfajább sebet. Mert Tisza István gróf szabatos és vitathatlan jogi érvekkel beigazolta, hogy félremagyarazza a törvényt, a ki a korona feloszlatási jogát tagadja, úgy a kormányelnökkel szemben végre is élhettek a lehurrogásnak, a zenebonának kétes értékű fegyverével.

Am felállott Andrássy Gyula gróf, a kit az urak tapsviharral üdvözöltek. Őt hát meg kellett hallgatniok. És ime Andrássy Gyulától kellett meghallaniok, hogy *ő a költségvetés nélkül való helyzetben is feloszlatónak tartja az országgyűlést!* Igaz, Andrássy Gyula gróf koncedálta, hogy ez kontroverz kérdés s ezért nagyon megfontolandó, vajjon ilyen tanács a felségnek adandó-e vagy sem. Nos hát, Tisza István gróf megfontolta. És azután javasolta a koronának a munkára képtelen, botrányok posványába merült országgyűlés feloszlatását. Ha egyszer egy eljárás jogosságáról és a mellett célszerűségéről is a koronának tanácsossa meg-

van győződve, akkor már el is végezte a maga lelkiismeretével, hogy ezt a tényt tanácsolhatja-e vagy sem. Ime az aktust jogosnak tartja Andrássy Gyula is. Hát dönthet az, ha szájhősök nem tartanak jogosnak egy intézkedést, mely őket legfőbb birájuk, a nemzetnek ítélőszéke elé állítja? Ezek az urak nem kompetensek, mert ők érdekelt fél, a kik létükért, az anarchia talaján virágzó politikai életükért küzdenek!

POLITIKAI HIREK.

Tisza a királynál. Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezett és a délelőtti folyamán előreláthatólag megjelenik kihallgatáson ő felségénél. Hír szerint a miniszterelnök előterjeszti ő felségének a trónbeszéd szövegét, a melylyel az országgyűlés berekesztetik és javaslatokat tesz a trónbeszéd megtartásával kapcsolatos részletkérdésekről.

A miniszterelnök valószínűleg felhasználja az alkalmat arra is, hogy a közös és az osztrák kormányokkal tanácskozásokat folytasson a német szerződési tárgyalások tekintetében követhető további eljárás iránt.

A miniszterelnököt holnap, péntek reggelre varják vissza Budapestre.

Választások előtt.

Beolvadás a 48-as pártba.

— Saját tudósítónktól. —

— dec. 30.

Nagy a lelkesedés a szövetkezett ellenzék táborában!

Teljes a szövetkezett ellenzék egyetértése! A választó kerületekre nézve egymás között megállapodtak és nézeteltérés egyáltalán nem merült fel!

Rendkívül nevezetes politikai esemény van készülöben. Apponyi és Bánffy, szóval a nemzeti párt és az új párt, vagyis a 67-es pártok talán már legközelebb, de a választások után mindenesetre egyesülnek Kossuthékkal, magyarán szólva beleolvadnak a 48-as függetlenségi pártba. Károlyi István és Károlyi Mihály grófok máris kijelentették, hogy ők függetlenségi programmal lépnek fel...

Ime ezek a hírek keringenek, ficáknak néhány nap óta az ellenzéki lapok hasábjain.

De ennek a híresztelésnek nagy része csillogó, szemfényvesztő szóvirág, mely arra való, hogy a sivár valóságot a választó közönség, az ország közvéleménye előtt eltakarja.

A sivár valóság pedig, mint teljesen megbízható forrásból jelenthetjük az, hogy az ellenzéki pártok szövetsége máris csődöt mondott. Más szóval az ellenzéki koalíció mint szövetkezet már a választások előtt csúful megbukott.

Apponyi és Bánffy ugyanis belelovagolták magukat a fejük bubjától bokájukig nemzetiszínű frázisokba s mikor aztán a harmadik testvérrel, a Kossuth-párttal osztozkodni akartak, megnyult ábrázattal azt tapasztalták, hogy a Kossuth-párt kijátásza őket. Rájöttek, hogy a nemzeti párt és az új párt együttvéve sem kap összesen 25 kerületet s a hol valaha régen a függetlenségi párt győzött, avagy csak gyökeret látszott verni, azokat a kerületeket a status quo ante elvénél fogva mind magának foglalta le. Bánffy Dezső meggyőződött róla, hogy a mostani 4 tagu új párt legfőlegb még egy ötödik kerekre kaphat. Apponyi Albert tapasztalta, hogy még ugynevezett országos nevű híveivel szemben is függetlenségi jelöltek nyomulnak előtérbe.

Kolozsvárott az új párt Wesselényi Miklóst jelölte. De a függetlenségi párt megelőzte az új pártot Barabás Béla jelölésével.

A nemzeti párti Gulner Gyulától Monoron is, Abonyban is azt kívánták, hogy legyen függetlenségi.

A szent-endrei kerületet a néppárt magának vindikálta, az új párt nemkülönben; de a 48-as párt azt állítja, hogy ott ő a

Kölcsönvett leányok.

Irta: **Kazár Emil.**

A képviselőház unalmaskodott s az unatottak egy része a karzatot szemüvegezte. — Ki az a fehér structollas kék kalap?

A kérdés tovább ment a szép nyakendős és selyem mellényes képviselő urak szórványos során és a fehértollas kék kalapot folyton üvegezték. Nini! Ott látszik mellette Duhogó Mózsai a bidesbarlangi kerület képviselője. Megtudták tőle, hogy az a leány az ő kerületének gyöngye, a bérces hazának is egyik ékessége, a Rikán belőli és kívüli világrézsz tündére.

Duhogó odavitte a karzatra barátait, még egy minisztert is. Ez az ur Tahó Damokos — nagyszerű kortes. Leánya Jákkel, Csaba királyfi egyenes unokája. Bizony szép lány volt és piros arca mutatta, hogy nem ebből a sokat vádolt levegőből való.

Tahó Damokos parolázott, Jákkel mosolygott. És az apja is, meg a lánya is sokat beszélgettek. Végre Duhogó egy összehajtogatott papírt adott át Tahónak.

— Rendben van minden, — szölt a képviselő. — Lacinak nem kell berukkolni.

— Köszönöm, köszönöm! — kiáltott örvendezve Tahó Damokos. — Ez már jó. A hugom fia Laci. Képviselő ur — minden választásnál számíthat rám.

Boldogan ment vásárolni a boltokba, mert Jákkel menyasszony volt. És hatalmasan vacsorált a „Vadászkürt”-ben, a hol nemesak a bidesbarlangi, hanem a dicsőzentmártoni képviselő és egy államtitkár is ott volt.

Ennek a biztató ismeretségnek következtében nemsokára Tahó Damokos megint feljött a bérces hazából, a magyarságnak Atilla óta őrzött végvárából. A képviselője írta meg neki, hogy legjobb lesz, ha maga jön fel és a már előbb nyújtott kitünő ismerettségével elintézteti a 300 forint bírságot, mert a fináncok enynyit sóztak rá, holmi kis-üstben főzhető pálinka tulzott mennyisége miatt.

— Erzékeny bírság, — panaszkodott, a székely a képviselőnek. — Én bírság nélkül is érzékeny vagyok.

— És Jákkel kisasszony!

— Hely bizony, gólyát vár.

Duhogó képviselő ur végig vezette a folyosón a tisztelt választó polgártársat, hogy ismerőseivel találkozzék.

— Hol a lánya?

— Magam is elég vagyok a nagy bajommal.

Mindenkinek nagyon sürgős dolga volt ezen a napon. Alig álltak szóba vele. Duhogó is egy csillingelésre elrohant, hogy szavaznia kell. Tahó Damokos egyedül ült a karzaton, mialatt kérvényeket olvastak. Este hiába ment a Vadászkürtbe, egyedül vacsorált. Semmit sem tudott végezni. A háromszáz forintot nem vette le a nyakáról senki.

Tahó Damokos góbé volt, a bérces haza ama bizonyos részének különös észjárásával. Amikor újra kérni valója akadt a magas minisztériumnál — mert erdélyi ember nincs kérés és kunyorálás nélkül — valami jó gondolata támadt. Amire, hogy mi vezette, ez az ő örökös titka.

Ahogy ide érkezett a nagyvárosba, egyenesen régi barátjához Borgói Menyushoz

ment, akkor korongedéllyel jutott be egy minisztériumba. Ennek volt egy leánya, tele panaszszal, hogy a papa soha se ér rá magával vinni.

— Boreza hugom, gyere velem. Majd elviszlek mindenfelé. Holnap a képviselőházba megyünk.

Filmentek. „A másik lányom” — ily felvilágosítást adott Tahó Damokos teleirt névjegyeket tett zsebébe, hogy megmutassa a kegyelmes urnak, aki egy suhanc atyafiát ingyenes helyre veszi fel a kadét-iskolába.

Tahó Damokos jókedvűen utazott haza és rövid idő múlva már azon törte a fejét, hogy az öcsését megtéteti közjegyzőnek. Rögön ment Kotyeleti Ferenchez, a komájához, akinek igen szép lánya volt.

— Tudod mit, Franci kómé. Viszem Mariét Pestre. Ugyis régen ígérem, hogy majd így, majd úgy — meglátod, mint szeret a keresztapád. Ugy sem szeretek egyedül utazni.

Karófogva vitte mindenfelé Pesten a keresztlányát, képviselőházba, minisztériumba korzóra, a pártok hotéljébe.

— Nagyon szép lányai vannak. Tahó ur.

Egy hétig tartott a séta és lótas futás. Mariét alig tudott mit tenni a tömérdek virággal és zsákba rakta a sok bombont. Már nagyon vágyott haza, és megörült, amikor Damokos bácsi megmondta, hogy most már mehetünk haza kis lányom. Emlékeül szép fülbevalót is adok.

Tahó Damokosnak mindig akadt dolga, mert nagy az atyafisága. Kolozsváron, Budapestben már híre volt a szép lányainak. Gyakran járt főispánhoz, államtitkárhoz, minisz-

legerősebb. Lesz tehát három árnyalatu ellenzéki ellenjelölt.

A pétervári kerületben, a hol Károlyi-uradalmak vannak, egyenest kikötötték, hogy Károlyi Mihály legyen függetlenségi, vagy a 48-asok jelöltet állítanak ellene.

A gyergyó-szentmiklósi kerületben a három hét óta képviselő Sümegi Vilmost nyíltan hivatalos jelöltnek elfogadták, de háta megett felajánlták a függetlenségi mandátumot másnak.

A szegedi II. kerületben Polezner Jenő függetlenségi a követ. De őt meg tudja buktatni az új párti László Gyula volt helyettes polgármester. Igen ám, de az I. kerületben 280 függetlenségi szavazó van és ezek nem szavaznak Bánffyra és akkor Bánffy megbukik, ha el nem ejtik a függetlenségi Polener miatt az erősebb újpárti László Gyulát.

Folytathatnók a hiteles tények felsorolását hasábokon. Körülbelül 60--70 olyan kerület van, ahol az újpárt, vagy a nemzeti párt vagy a néppárt akart győzni; de mindenütt a 48-as párt követeli magának az elsőbbséget.

Ime ezek a valódi okai annak, hogy savanyu a szőlő és Apponyi meg Bánffy kénytelenek a 67-es alapot megtagadni és beolvadni a 48-as pártba, mert különben együttvéve sem lesznek huszan.

A függetlenségi párt hódítási akciójának a tizenkettedik órában az adta meg az erős lökést, hogy Kossuthék végre valahára rájöttek, hogy az egész ellenzéki szövetséget nagyon ügyesen a néppárt gründolta, a néppárt a főszervező, a néppárt vezeti, irányítja a mozgalmat és a néppárt fogja zsebrevaló a legkövetőbb osztalékot.

Ime így áll ma a szövetséges ellenzék mérlege! Ilyen a koalíció testvéries egyetértése! Ehhez járul, hogy az ellenzéki kerületek teljesen szervezetlenek.

A választók a bábeli zürzavarban maguk se tudják, merre vezet a helyes út? A valódi függetlenségi nem bírják magukat rászánni, hogy k — néppártira szavazzanak, vagy pedig Bánffyra, arra a Bánffyra, aki a függetlenségi pártot valósággal megtizedelte.

Szánalmas zürzavarok. bohózatba illő irigykedések, versengések lesznek mindenfelé. Hát még ha a mágnás-csoport helyzetét vesszük szemügyre, Ezekkel szemben a szö-

vetkezet nem állít jelöltet, pedig ezek pápák a pápánál, mert annyira kizárólag kormánypártiak, hogy csak azért léptek ki a szabadelvű pártból, hogy kormányra juthassanak.

Ilyen körülmények közt nem nehéz megjósolni, hogy a szövetséges ellenzék még a választások előtt hajba fog kapni s az lesz a nagy egyesülés vége, hogy a tizféle párttöredék legalább tizenöt darabra török szét s az osztrák parlament rekordját a pártárnyalatok számát illetőleg a magyar ellenzék felül fogja mulni.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 29.

Néhány nap még és a Házat feloszlatják. A nemzetet a sor után, hogy döntsön és egyuttal itélkezzenek. — Mind a két tábor fegyverkezik a nagy küzdelemre, mind a két tábor a választásokra készül elő. A szabadelvűpárt nagyjában befejezte a jelölés munkáját, a szövetséges ellenzék csak az imént kezdett belé.

A disszidensek az ellenzékkel tartanak, illetőleg az ellenzék támogatásával mennek bele a választási küzdelembe. És itt álljunk meg egy pillanatra, hogy regisztráljuk *Andrássy Gyula* gróf megfutamodását.

Andrássy Gyula gróf ugyanis kénytelen volt elállani eddigi kerületétől Losonctól, mert itt megingott lábai alatt a talaj és nem volna kilátása arra, hogy megválasszák. Tehát meg sem próbálkozik ott, hanem tovább vándorol meglehet Kassára megy, vagy Budapestre jön a Józsefvárosba, e mellett azonban unokaöccse *Andrássy Sándor* gróf is kér ellenpárti kerületet a családi dominiumon, nehogy *Gyula* gróf kimaradjon a parlamentből, nehogy úgy tessenek, hogy a választók helytelenítik a disszidensek vezérének politikáját. — Csudálatos, hogy *Andrássy Gyula* gróf, aki csupa önbizalom, oly kevéssé bizik politikájának igazában.

erhez. Egyre nőtt otthon a tekintélye. Amikor az aszályos esztendő után az adót is elengedték a falujának felére, akkor azt mondták, hogy ez már osztán valami. A képviselőjük is nyavalyás lett, a vasuti dolgot már *Taho Domokos* dezutálta végig.

Csak hogy a lányok mulandók, asszonyok lesznek.

Taho Domokos nagy dolgot forgatott fejében, mikor eszébe jutott a szerencsétlen *Gencsi Magda*. Rokona volt, de mióta megszökött onnan hazulról, nem beszélt vele. Hallotta, hogy még mindig szép lány. Ez alkalmasint nem egy hamar megy férjhez.

A mikor megint másik szép lányával jelent meg *Taho Domokos* ott a bizonyos befolyásos helyen, persze hogy nagyon kérdezték, hogy ugyan hány lánya van még. A szép leányok apjának hívták.

— Lányom elég van. Szeretnék honatya lenni.

Hanem Duhogó Mócsi régi képviselő volt, a kit akármilyen köszvényes volt is, nem akartak elejteni. Más kerületben már nehéz volna az öregnek újra kezdeni. A szép *Magda* nem volt elég segítségnek. Megérkezett tehát *Terka* is, a kinek arany színű volt a haja és kőkénysötét a szeme. Tudott énekelni is. Ez volt a legszebb lány.

Taho Domokos lányával rendes vendége volt a karzatnak. Estélyekre is meghívták, *Terka* a miniszteri tanácsosnál énekelt először és rögtön ostromolták, hogy nem akar-e az Operához szerződni.

— Hagyjuk el azt! — sápitott *Toho*. — Mind a kettő férjhez megy. Szegények, — lesz belőlök nemzetes asszony. Hát persze az én gyökereim a Királyhágón túl sarjad-

tak. Jönnék én bizony ide, de ha nem lehet. A kerület is szeretettel küldene... *Ejha*, *Magda* már holnap haza megy. Kell a háznál. *Terka* még hadd hancurozzon. Szegény, talán most mulat utoljára.

Taho uram, bruder volt már egy csomó urral. Volt köztük gróf és báró is. A két lánynak sokan udvaroltak. A korzón már jól ismerték őket.

Az államtitkár azt mondja bizalmasan a góbének: A kerület nagyon melletted van, a régít nem szeretik. Olyan hü kerületet nem jó megharagítani. A szénád jól áll.

Az államtitkár ezután egész este *Magdának* tette a szépet.

— *Magda*, — kiáltott haragosan *Damokos* bácsi, mikor hazamentek — nagyon könnyen veszed a dolgot és sokat mosolyogsz. *Terka* bezzeg nem engedi olyan könnyen megfogni a kezét. Haza megyünk.

Hanem Terka itt maradt *Datzó* miniszteri tanácsosnál, hadd élvezze még a fővárost. *Damokos* a kerületben esinálta a maga dolgát, és küldte a táviratokat a központi irodába: — Meg kell menteni a bércecs haza végvárán a lobogónkat. Sok pénzzel dolgoztak ellene, de ő is kapott ötpecsétes levelet. A sok táviratot mindig *Terka* vitte el oda, ahová legjobbnak találta.

A választások előtti napon *Damokos* táviratot kapott *Datzó* miniszteri tanácsostól: Megvagyunk rémulve. *Terka* két nap óta eltűnt.

— *Derék* leány, megszöktette magát az ellenjelöltemmel. Akad még nekem több lányom is, ha kell.

De menjünk tovább, beszéljünk a mási vezérről *Bánffy Dezső* báróról. Az ő lába alatt is megingott a szegedi talaj. Így aztán kénytelen másutt is megpróbálkozni. A harmadik vezér *Szederkényi Nándor*, akit az egriek aligha választanak meg, hiszen a megyei törvényhatóságból legutóbb egy egész sereg függetlenségi párti bukott ki, közöttük *Hellebronth Géza* a *Szederkényi* pártnak talán legagilisabb tagja.

Zichy Aladár grófnak, a néppárt elnökének mandátuma sem áll valami biztos lábon és talán *Kossuth Ferenc* az egyedüli a pártelnökök közül, a ki biztosan számíthat eddigi kerületének bizalmára.

*

A mikor ezeket a sorokat írjuk *Apponyi Albert* gróf talán már megcáfolta azokat a híreszteléseket, hogy a *Kossuth*-párttal fuzionálni készül. Mindazáltal igenis komoly alapja van ennek a hírek, annyira komoly, hogy a dologról a legkonkrétebb formában tárgyaltak. Az egyesülést *Kossuth Ferenc* ajánlotta fel nyílt címen. Tessenek elolvasni ezeket a beszédeket, a melyek a november 18-iki ülés után a Hungária-szállóban éjjelkor akkor egybesereglett ellenzéki táborban elhangzottak. *Kossuth Ferenc* ekkor ezeket mondotta:

— *Albert*, gyere velünk a mi pártunkkal, a 48-as párttal és légy a vezérünk.

És *Apponyi Albert* gróf nem mondott nemet már akkor sem. És azóta egyre siklott a 48 felé és nem cáfolta a fuzionak lapangó hiteit, csak annyit jegyzet meg:

A dologról most beszélni, korai dolog volna.

Meglehet, hogy *Apponyi Albert* gróf ma cáfolni fog, talán már ki is adta a cáfolatot, de a tények rá fognak cáfolni erre a cáfolatra.

*

Ellenzéki körökben a legkülönbözőbb módon kommentálják *Tisza István* gróf bécsi utját. Ezekkel szemben csak annyit jegyzünk meg, hogy *Tisza István* gróf utja nem hirtelen elhatározás és a szabadelvűpárton napok óta tudtak róla, hogy a kormányelnök az ünnepek után Bécsbe utazik.

Napi hírek.

— **A hercegprimás állapota.** *Vaszary* Kolos bibornok hercegprimás állapotában az éjszaka javulás állott be. Orvosai ma reggel ismét megvizsgálták a beteg egyházfejedelmet s a vizsgálat eredményéről komunnikét bocsátottak ki: Délben a hercegprimás jötevő álomba merült, a láz is jóval alább hagyott, így a veszélyen túl van.

— **A Petőfi-társaság új tagjai.** A *Petőfi-társaság* szerdán délután tartotta meg *Herczeg Ferenc* elnöklete mellett tagválasztó közgyűlését, a melyen betöltötték a *Jókai Mór* halála óta üresedésben levő elnöki állást és a *Jókai* és *Szász Gerő* halálával megüresedett két tagsági helyet.

A közgyűlést *Herczeg Ferenc* nyitotta meg, mire *Szana Tamás* főtitkár előterjesztette a társaság jövő évi költségvetését, melyet a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vett. Ezután következett az elnökválasztás, melynek tartamára *Hatala Péter* korelnök foglalta el az elnöki széket. Elnökké egyhangulag *Herczeg Ferenc* alelnököt választották meg, ki szép szavakban köszönte meg a kiténtető megtiszteltetést. A közgyűlés ezután elha-

tározta, hogy az üresedésbe kerülő alelnöki állást most nem tölti be, hanem egy február havában tartandó rendkívüli közgyűlésen. A két üresedésben levő tagsági hely betöltésekor Pósa Lajos azt ajánlotta, hogy az általa ajánlott Kemechey Jenőt, ki súlyos betegségben fekszik, egyhangulag válassza meg a közgyűlés. Az elnök hivatkozással az alapszabályokra, melyek titkos választást írnak elő, megtagadta ezt s elrendelte a szavazást.

A szavazás eredményeként az elnök kihirdette, hogy 28 beadott szavazat közül Szabó Sándor máramarosmegyei alispán 17, Kemechey Jenő 14, és Vértessy Gyula ugyan csak 14 szavazatot nyert. Néhány szavazatot nyert még ezeken kívül Farkas Imre, Sas Ede és Tömörkény István, eszerint Szabó Sándor megválasztottnak jelentetett ki, míg Kemechey és Vértessy között újabb választás vált szükségessé. — E második szavazásnál Kemechey Jenő nyerte el a szavazatok többségét s így őt jelentette ki az elnök a második tagsági hely győztesévé.

Komárom a Csokonai-ünnepen. Nem hiába, hogy Komárom is a maga költőjének tartja Csokonait, rendkívüli érdeklődést tanúsít a százados emlékünnepről. Főispánja, Sárközy Aurél, már jelentette szíves jóvetelét, most pedig maga a város következő levelet intézi a Csokonai-kör elnökségéhez:

Csokonai Vitéz Mihály halálának százados évfordulója alkalmából a kör által rendezendő emlékünnepre történt meghívást ezen szabad királyi város közönsége hazafias köszönettel fogadta és elhatározta, hogy magát ez emlékünnepon 10 tagú küldöttséggel képviselteti.

A küldöttség tagjainak neveit és polgári állását egy későbbi levélben fogom a kör tudomására hozni.

Komárom, 1904. évi dec. 23.

Domány

kir. tanácsos polgármester.

A Göncy tanító-egylet közgyűlése. A hajdumegyei Göncy tanítóegylet tegnap látogatott közgyűlést tartott a Kereskedelmi Akadémia disztermében. Vagy 200 tanító és tanítónő, óvónő jelent meg. — Kozma László elnökölt, a titkári előadói tisztséget Kuti Zsigmond, a jegyzői teendőket Polster Adolf látta el. A gyűlésre megjelent Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Oláh Károly kultúr tanácsos a tanács képviselőjében, Csillag Máté lapszerkesztő, Guttenberg Pál dr. tanár Budapestről, dr. Kardos Albert tanár, dr. Baresa János ev. ref. tanár, Dóczy Gedeon igazgató stb. Kozma László üdvözlőlvén a kir. tanfelügyelőt és Oláh Károly tanácsost, lelkes beszédben nyitotta meg a közgyűlést. — Kuti Zsigmond titkár felolvasta terjedelmes és kimerítő jelentését. Dr. Guttenberg Pál szép és tanulságos előadást tartott a népiszkola jövő esztendőiről. Kifejtette, hogy mit tehet a tanító a nép érdekében, miként lehet fruktifikálni a magyar ember testi és szellemi tehetségét, képességét. Simon István bemutatta elmésen és kitűnően konstruált számológépjét a törtek tanításához. Felolvasták a zárszámadásokat és a tanszermuzeumról szóló jelentéseket. Mindkét jelentést tudomásul vették. Gyűlés után az Angol királynő szálló fehér termében társas ebéd volt, ahol szebbnél-szebb pohárköszöntők hangzottak el.

Felolvasó-estély a kath. főgymnasiumban. Dr. Wolafka Nándor v. püspök kezdeményezése és fáradhatatlan tevékenysége folytán immár a 3-dik felolvasó estélyről számolhatunk be. Ezen magas színvonalu estélyre mindig örömmel megy a közönség, mert tudja, hogy olyan szívet lelket egyaránt gyönyörködtető és felemelő ünnepségben lesz része, amilyenre kevés alkalma nyílik nemes városunkban.

A minden tekintetben fényesen sikerült estélyt a bájos nőikar éneke nyitotta meg. Nagy precízitással és mély érzéssel adták elő

Husz Lajos tanár bölcshatalát, melyet a tehetséges szerző tanított be, s dirigált el. Majd dr. Wolafka Nándor lépett az előadói podiumra s a lelkes közönség ovációinak lecsillapodása után megható, színes vetített képekkel kísért, ragyogó nyelvezettel, mély vallásossággal és jó szívet jellemző szeretettel és lázzal megírt tanulmányával a „Megváltó életéből” könnyekig meghatotta a hallgatókat. Az est fénypontja kétségkívül e remek felolvasás volt, a mely a legnagyobb mértékben hatott. Mindnyájan megtelek áhitattal és a közönség egész valójában meghatottan kísérte a nemes lelkipásztor vezetésével az Ur Jézust, az ő földi életében. Lélekben megmészesedve s a szeretet nevében egyesülve mint egy ember ujjongott a közönség s hálájának nem győzött eléggé kifejezést adni. Majd Domaniczky Teréz kisasszony kitűnő gondonkajátéka győzhetett meg mindenkit arról, hogy a meghatott lélekhez legjobban hozzáférközik a zene. Tünető tapsvihar jutalmazta a kiváló technikával előadott darabokat. A szép zeneszámok közé esett Rudnyánszky Gyulának lapunk felolvasó szerkesztőjének felolvasása. A közönség művészi becsesel bírő, kiválóan szép verseléssel és eszmékben bővelkedő költeményeket nagy érdeklődéssel hallgatta meg, s az országos nevű költőt szünni nem akaró tappsal és éljenzéssel tüntette ki.

Jégvirágok. Ezek már az igazi télnek a hírnökei. A kemény, fagyos tél, a mikor az ablaktáblákon hatalmas jégvirágok jelennek meg s az arcunkat esipi, marja a hideg szél, december végének szomorú hírnöke. Ehez a téli hangulathoz már hozzáillenek a fehér, szűzi hólepel, mely elborítaná a kopár földeket s enyhítené a tél unalmas sivár hangulatát. Ma még csak a különös alakú, csipkés jégvirágok pompáznak az ablakon, de ki tudja, lehet, hogy nemsokára megjelenik a fehér lepel is s átveszi birodalmát tél apó.

Nagyszerű ujtás. Londonból a következő korszakot alkotó reform hírének közlik: A minap az egyik legelőkelőbb klub bankettet rendezett, melyen London legelőkelőbb férfai, köztük a lordmajor is résztvett. A banketten az egyes terítékek díszes étlap mellett mindjárt ott volt szószertint nyomtatásban valamennyi beszéd, tósz, a melyet a banketten el akartak mondani. Ez a merész ujtás egy csapásra véget vetett annak a kinnak, amelyet a banketten résztvevőket üldözött a sok tósz árjával. Érdekes volt ily körülmények közt a banket lefolyása. A vendégek nyugodtan lakmároztak, amikor felállott szólásra Strong serit és ezeket mondta:

— Lordmajor ur! Lordok és gentlemennek! Van szerencsém az elmondani szándékolt beszédemre vonatkozólag utalni a banket-kiadvány tizennegyedik oldalára — és ezzel leült, ami óriási, egetverő tetszészajt keltett.

Es a lakoma valamennyi szónoka egy más után felállott és mind csak utalt beszédére, illetve arra a lapszámra, amelyen a beszéde olvasható. Londonban nagy örömmel üdvözik ezt az ujtást és azt hiszik, hogy állandó gyakorlattá fog válni, aminek nagy hordereje a társasági életre szinte ki sem számítható. Ha a kontinensen is elterjed, ez mindenképpen dicséretes szokás. Vajjon mit fognak csinálni az emberek nálunk, ahol csak azért banketteznek, hogy szónokolhassanak?

A zsidók többnejűsége. Érdekes ügygyel foglalkozik most az odesszai kerületi bíróság. Egy Tronstein Kiva nevű zsidót bigamia miatt két hónapi fogságra ítélték. Az elítélt ez ellen felebbezést adott be és ebben az ügyvédje a következő érvekkel állt elő: Ez idő szerint a zsidók általában egynejűek, de a zsidó vallás nem követeli a hieitől az egynejűséget, hanem megengedi a többnejűséget is. Dávid és Salamon király tudvalevőleg többnejűek voltak. A zsidókkal rokon keleti népek például az etiopiaiak és a Kaukázusban élő ugynevezett hegyi zsidók most is többnejűek. Hat-hét-száz évvel ezelőtt Gerson rabbi elrendelte az

egynejűséget, ez azonban a tudós rabbinak csak a magánélete volt, aminek alapja nincs a vallásban. Európa, főleg Nyugateurópa zsidósága követték a tudós rabbi tanítását, mert igen előnyös volt a sok üldözöttség között. A vádlott tehát nem követett el bűnt a többnejűséggel és erre szakértőül hivatkozik a rabbira, akinek kihallgatását kéri. A bíróság helyt adott a felebbezésnek és érvelésnek s rabbiszakértőket idéz be a kérdés eldöntésére, vajjon a zsidó vallás tiltja-e a többnejűséget.

A vasuti szabadjegyek. A kereskedelemügyi miniszter az 1904. évre kiállított államvasuti összes kedvezményes évi bérlet- és szabadjegyek érvényét 1905. évi január 8-ig bezárólag kiterjesztette. Megjegyzendő azonban, hogy e meghosszabbítás nem vonatkozik a kedvezményes igazolványok egyéb nemre, jelesül a féláru menetjegy váltására jogosító arcképes igazolványok alapján az 1905. évi január 1-je után csak az esetben igényelhető utazási kedvezmény, ha ezek az 1905. évre megfelelően érvényesítve lettek.

Betegápolási pótadó. A pénzügyminiszter a betegápolási pótadó kivetésénél több reformot léptet életbe. Az új kivetés más elvek és formák szerint fog történni. A betegápolási pótadót e szerint ez idén csak az összes egyenes adók kivetése után, 1905. évi július hóban fogják kivetni. Erre vonatkozólag a pénzügyigazgatóságok annak idején utasítani fogják a községi jegyzőket, a kik rövid idő múlva az új kivetési tervéről részletes értesítést kapnak.

Utóállítás. A Pavillon laktanyában jövő év január 5-én tartják meg az 1905. évi első utóállítást, melyen részint hadkötelesek, részint munkaképtelen apák kerülnek vizsgálat alá.

Székely cselédek érkezése. A debreceni Székely Társaság értesíti mindazokat, a kik székely cseléd végett jelentkeztek s egyben az uti költséget is előlegezték, hogy a székely földi miniszteri ki rendeltség a székely cselédeket és pedig egy csapatban 70 leányt és asszonyt e hó 31-én vagy új év napján indítja Marosvásárhelyről Debrecenbe s így mindenki részére a kívánt nőcseléd az új év első vagy második napján megérkezik. Hogy a cselédek mily uton-módon fognak szétosztani, arról az érdekeltek a napokban szintén értesítve lesznek.

Katonai előléptetések. A király a debreceni 3 honvédszázadhoz tartozó következő hadapród tiszthelyetteseket nevezte ki hadnagyokká: Dr. Osváth Ferenc, Török Gyula, Vida Elek, Szkurka Andor, Kassai Béla, Schembek János és Csapó Lászlót. — Ugyancsak ezen ezredhez tartozó Krets Lázár Hajdu Sándor, Nyul Ferenc, Földesi Albert, Bulyovszky Mihály és Mahovics József tartalékos hadapród őrmestereket, tiszthelyettesekké nevezte ki.

Két kiváló hirlapíró jubileuma. Huszonöt esztendő nagy idő sajtó szolgálataiban. A szellemi munka betetőzésének lehet mondani az újságíró szellemi tevékenységét. Egyetlen szóval lehet jellemezni ennek a nagyszerű hivatásnak testét és lelkét pusztító, mozgató erejét és ez a szó: a láz. Aki ezt a hivatást negyedszázadon át szolgálta becsülettel és érdemeket szerezve, az méltán tarthat számot elsősorban annak a társadalomnak a becsülésére, amelynek érdekében a nyilvánosságot szolgálta. Kulinyi Zsigmond, a Szegedi Napló főszerkesztője és Békefi Antal a lap felelős szerkesztője huszonöt éves hirlapírói munkásságát méltón akarja megünnepelni a szegedi társadalom. Mindkét szerkesztőnek díszes albumot fognak nagyobb ováció keretében átnyújtani, amely emlékkönyv Szeged társadalmának autogram-gyűjteményét foglalja magában. A névalírások beszerzését Gaál Endre dr. közművelődési tanácsnok intézi. — Őszinte örömmel üdvözljük a nemes célzatu mozgalmat, mert mindig örömmel telik a munka méltánylásában és kétszeres örömmel abban, ha a sajtó férfait éri a megérdemelt

kitüntetés. Kulinyi Zsigmond tudvalevőleg a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének elnöke is s ebbeli tisztóben nemes önzetlenséggel végzett fáradozásával kiváló érdemeket szerzett magának az egész vidéki sajtó szolgálatában, jubileumában tehát kiveszi részét a hirlapírók szövetsége is.

— **Tanácsülés.** Tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklésével tanácsülés volt, melyen rendes folyóügyeket intéztek el.

— **Vizsgálat a gyámpénztárban.** Tegnap délelőtt a gyámpénztárban Vecsey Imre elnöklésével vizsgálatot tartottak. A vizsgálatnál mindent rendben találtak.

— **Szakosztályi ülés.** Az ipartestületi sütő szakosztály Riesz Lipót elnökle alatt tegnap délután négy órakor az iparosok tanácstermében ülést tartott, melyen folyó ügyeket intéztek el.

— **A színügyi bizottság megbízható.** Szegedről írják: a A „Takarodó” legutóbbi előadásán egy páholyban egy család: az apa, anya és szép viruló leányuk figyelte az előadást. Különösen a mama mutatott nagy érdeklődést a szinpadai hősök irányában. Az első felvonás utolján, amikor a fess hadnagycsoka szerelmi extáziában hévvel szoritja magához az örmester leányát s úgy csókogatja, a mama, a ki együtt érzett a szereplőkkel, kipirult arccal akaratlanul is elszólta magát:

— Nonó . . .

Kis Irén, a szintársulat komikája, a ki a szomszéd páholyban ült, a félhangos megjegyzésre átszólt:

— Ne tessék aggódni, a színügyi bizottság elolvasta a darabot!

— **Lopott a gyermekeinek.** Nyomoruságos, rongyokba burkolt szegény asszonyt vittek be a központra, mert lopott. Színesák Józsefné sz. Sipos Teréz, a ki hat apró gyermek anyja tegnap éhségtől gyötörve baktatott az utcán és három apró lopást követett el. Székely Jenő Piac-u. 48. sz. alatt levő üzletéből egy pár 2 korona értékű gyermekeipót lopott meztelen két éves gyermeke számára. Molnár Lukács Városház-u. 1. sz. a. üzletéből egy koronás kendőt vitt el, hogy betakarhassa vele fázó gyermekét és Lindenfeld Jenő boltja elől egy 5 kilós csomag lenesét emelt el, hogy éhségét csillapítsa. A rendőr elfogta és kihallgatása alkalmával nagy nyomorára hivatkozott.

— **A debreceni vásárok jegyzéke.** I. Remete Antal napi vásár. 1905. Január 9, 10, 11, hétfő, kedd és szerda bőr, gyapju, méz, dió stb., továbbá toll, ipareikkek, gabona és terményvásár. 14, 15, szombat, vasárnap sertésvásár. 15, 16, vasárnap, hétfő lóvásár. 16, 17, hétfő, kedd baromvásár.

II. Szent György napi vásár. 1905. ápril. 10—11. hétfő, kedd, 12, szerda bőr, gyapju, méz, dió stb., továbbá toll, ipareikkek, gabona és terményvásár. 13—14. csütörtök, péntek juhvásár. 15—16. szombat, vasárnap sertésvásár. 16—17. vasárnap, hétfő lóvásár. 17—18. hétfő, kedd baromvásár.

III. Nagy-boldogasszony napi vásár. 1905. Augusztus 7—8—9, hétfő, kedd, szerda, bőr, gyapju, méz, dió, stb. továbbá toll, ipareikkek, gabona és terményvásár. 11, 12, csütörtök, péntek juhvásár. 12, 13. szombat, vasárnap sertésvásár. 13, 14. vasárnap, hétfő lóvásár. 14, 15. hétfő, kedd baromvásár. IV. Dienes napi vásár. 1905. Okt. 9, 10, 11, hétfő kedd, szerda: bőr, gyapju, méz, dió stb., továbbá toll, ipareikkek, gabona- és terményvásár. 12, 13: csütörtök, péntek juhvásár. 14, 15: szombat vasárnap sertésvásár. 15, 16: vasárnap, hétfő lóvásár. 16, 17: hétfő kedd baromvásár. — hortobágyi állatvásár június 28-án a hortobágyi vendéglő előtti vásártéren fog megtartatni. Nyers terményenyek és ipareikkek, a vásár egész tartama alatt árusíthatók. Heti vásáro keddén és szombaton tartatnak.

— **Uj aranyozó folyadék,** melylyel mindenki bármit is azonnal moshatóan ujja aranyozhat, 1 üveg hozzá való ecsettel 40 kr. 1:50 és 2:50 kapható kizárólag Mentze áruházában.

— **Meghalt a felesége után** Vedres András 52 éves kőmivest tegnap halva találták Nyil-utca 57. sz. a. lakásán, a hol felakasztotta magát. Ezelőtt 3 hónapja halt meg a felesége és azóta buskomor lett, az előbb életvidám ember. A rendőrség részéről Bikfalvy rendőrbiztos és Dr. Balkányi hatósági orvos kétségtelenül megállapították az öngyilkosságot és a holttestet beszállították a kórházba, a hol fel fogják boncolni.

x **Gyönyörű babakocsik, bölcsők és babaágyak,** francia babák, katonák és hintalovak igen olesó i Mentze áruházában Piac-és Szent Anna utca sarkán.

— **Csavargó fiú.** A rendőrség ma befogott egy 13 éves csavargó fiút, a ki már 10 éve kóborol. Vallomása szerint Rosen Mihálynak hívják, anyja Rosen Eszter kávéházi kaszíróné, a ki öt 3 éves korában elhagyta s azóta nem hallotta hírét. A rendőrség nyomozza a lelketlen anyát és eltölcöli a fiút.

x **Tűz- és veszélymentes, villanyfényű tündérgyertyák** karácsonyfára, 1 doboz 40 kr. Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac- és Szent Anna-utca sarkán.

— **Betörés.** Ungár Albert üzletében e hó 28-án éjjel betörők jártak, akik felfeszítették a kézi pénztár fiókját és onnan egy esomó nikkal és rézpénzt loptak el. Azonkívül lába kelt néhány remek kivitelű rézgyűrűnek is.

— **Előléptetés.** A 39-es bakáknál a mult napokban volt a csillaghullás melyet minden katona, az infanteristától, a tábornokig várva-vár. Sokan felvartak a hattókára egy-egy fehér csillagot, de voltak olyanok is kiknek tisztán maradt most is a gallérjuk. Annál nevezetesebb tehát, ha egyszerre két csillag hull a parolira. Ebben a szerencsében azonban egyedül Antalffy József gallérjaeresült, melyet pedig csak május óta visel a gazdája.

— **Tudnivalók a képviselőválasztásokra.** A választási törvény ismertetése a kuriai bíraskodásból vett magyarázatokkal. Ilyen címen valóban hézagpótló s a választások közeledtével a legnagyobb mértékben aktuális könyv jelent meg Sáfár László tollából a Pallas kiadásában. Az új választási törvény a megtámadott képviselőválasztások felett való bíraskodást tudvalevőleg a m. kir. Kuriára bízta s ezzel legfőbb bíróságunk lett illetékes magyarázója a választások tisztaságát és szabadságát biztosítani akaró új törvénynek. A képviselőválasztások közeledésével így égető szükségnek eleget tesz a Pallas, a mikor oly művet ad ki, a mely nemcsak a választások által közvetlenül érdekeltet: a jelölteket, pártvezéreket, választási elnököket, hatósági közegket, hanem egyáltalában az egész közönséget is népszerű formában tájékoztatja arról, hogy miképp magyarázza a Kuria a választási törvényt. A mű tartalmából kiemeljük a következő fejezeteket: 1. Ki szavazhat? Ki választható? Ki nem lehet képviselő? (a) Egyáltalában, (b) Bizonyos ideig, (c) Bizonyos kerületben. 4. Tájékoztató a névjegyzék megtekintéséről és lemásolásáról. 5. A jelölt korteskedése. 6. A tisztviselő korteskedése. 7. A korteskedés a szövekről. 8. Az izgatás. 9. A vesztegetés. (Adományok közcélokra.) 10. Az etetés-ítás. (Mit ért a Kuria szükséges ellátás alatt? A szokásos vendéglátás határai. A szivarosztogás.) 11. A zászlók és jelvények. (A zászlótartók.) A fuvardíjak. (A kocsi-sok. Mennyi a fuvardíj az egyes kerületekben?) 12. A zenészek. 13. A jelölés. 14. A bizalmi férfiak jogai és kötelességei. 15. A szavazás. 16. A Kuria a választási elnöki visszaélésekről. 17. A záróra. 18. A választás megtámadása. 19. A Kuria bíraskodása. 20. A képviselőház bíraskodása. Nélkülözhetetlen kézikönyve lesz ez a jelöltek, a pártvezérek, a kortesnek a bizalmi férfiak, a községi jegyzőnek s általában mindenkinek, a ki a képviselőválasztásba befolyt. A vastag, 8 ívből álló füzet ára füvze 2 korona, kövte 2 korona 50 fillér és megrendelhető a Pallas könyvkiadóhivatalában (Budapest, V., Honvédutca 10.), de minden könyvkereskedésben is.

x **Hónapos szobát** lehetőleg két ágygyal és ágyneművel keres fiatal házaspár, január 1-ére. Levelek ármegjelöléssel a kiadóhivatalba intézendők.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskakiban.

x **Gyenge, tüdőbajra hajlandó** gör-jélykóros, vérszegény gyermekeknek leg-obbán ajánlható a Mihalovits-féle ízetlen csukamájolaj, melyet mután sem kelletlen sem kelletlen szaga sim kelletlen íze nincsen szívesen veszneke be a gyermekek. Kapható: Mihalovits J. gyógyszerárabank Debrecen.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Pénteken, Tékozló. Látványosság. Szombaton, Tavasz. Daljáték. Kezdeté 6 órakor. Vasárnap, Himfy dalai vigjáték.

* **Színházi hírek.** Pénteken kerül színre Raimund 3 szakaszos regényes tündérmeséje a Tékozló a legutóbbi szereposztással. Szombaton az előadás 6 órakor kezdődik, színre kerül Krausz József 3 felvonásos operettje a Tavasz. Az operett jobb szerepeit Sugár Aranka, Rózsa Lili, Krémerné Lili, Havasi Szidi, Mezei Andor, Krémer Jenő, Iványi Antal, Faragó Ödön és Szilágyi Aladár játsszák. Szorgalmasan folynak a zongora próbák a János vitézből, melynek bemutatója a jövő hó közepén lesz.

TAVIRATOK.

A képviselőház feloszlata.

Budapest, dec. 29. A király hétfőn január 2-án érkezik Budapestre. Másnap megtartja az országgyűlést feloszlató trónbeszédét, melynek elhangzása után következő napon megjelenik az új országgyűlés egybehívására vonatkozó királyi kézirat és az új választásokat elrendelő belügyminiszteri rendelet. Az új országgyűlés a törvény engedte leg-rövidebb idő alatt össze fog ülni.

Közös miniszteri értekezlet.

Bécs, dec. 29. Ma délután a német kereskedelmi szerződés ügyében közös miniszteri értekezlet volt gróf Tisza István részvételével.

A szolnoki vasuti sztrájk.

Budapest, dec. 29. A királyi ítélőtábla a szolnoki sztrájkoló vasutasok közül huszat fölmentett a többit pedig, magánosok elleni erőszakért ítélte több heti fogházra.

A japán-orosz háboru.

London, dec. 29. A Daily Mail jelenti Tokióból tegnapi: Egy hónapja nem jut be bárka Port-Arturba. Az oroszok ellenállása az utolsó időben nagy fokban bennlt és csak Erlungsannál és Szungsusannál vehető észrei Egy orosz fogoly azt mondta, hogy az oroszok a 203 méteres domb megszállása után Icesanba vonultak vissza. Ott három század áll, de csak két tiszttel. Egy század már csak 30 emberből áll. Icesannak 18 ágyuja van, melyek, öt tábori ágyu kivételével mind nehezek. A japán gyorstüzelő-ágyuk, amelyeket valószínűleg zárókisérletek-kor szereztek meg, is ott vannak. Az erő-ségnek még csak 200 gránátja van minden ágyura. A legénységnek csak 200 töltése és öt kézigránátja van fejeként. A japánok tüze Icesannál ezer orosz telt harcoképtelenné. Egy éjjel egy zászlóalj 480 ember lőszer híján szuronytámadásra ment át és csak 243-an tértek vissza közülök.

London, dec. 29. A Daily Telegraph tegnapi sanghaji jelentés szerint a japán hajóhadnak most öt tenger alatt járó ha-jója van.

Tokió, dec. 29. Ideérkezett hírek szerint a japánok Port-Arthur keleti védővonala ellen folytatott dinamitmunkákkal és árokásással szépen haladnak. Az ostromló sereg jobb szárnya sikeresen lövöldözi az új városrészt. Az új támadásra való előkészületek megtörténtek és a roham nyugat és kelet felől egyszerre fog történni, hogy a védők ellenállását megtörje.

Csifu, dec. 29. A Vladivosztokból ma ideérkezett Erlany nevű gőzös tisztjei megcáfolják azt az ismételt felbukkanó híresztelést, hogy orosz torpedózuzóknak sikerült Port-Arthurból Vladivosztokba menekülniök. Azt is kijelentik a tisztiek, hogy az orosz cirkálók Vladivosztokban jó állapotban vannak. Azt jelentik továbbá, hogy a japánok két 28 centiméteres ágyut felállítottak a 203 méteres dombon.

A francia-sziámi szerződés.

London, dec. 29. A Reuter-ügynökségnek jelentik Banghokból 27-éről. Hír szerint 30-án adják át azt a területet, mely a francia-sziámi szerződés következtében cserélte gazdát. A franciáknak Csatabont e határidőtől tíz napra kell kiüríteniök. Egy század katona már elhagyta Csatabont.

Az új görög kabinet.

Athén, dec. 29. Az új kabinet a következőképpen alakult meg: Delijannis — elnök és belügyminiszter; Szkuzesz — külügy; Mavrovic Halisz — hadügy és tengerészet; Karapanosz — igazságügy és ideiglenesen tengerészetügy; Cummarakis — pénzügy.

A finn alkotmány.

Helsingfors, dec. 29. Finnország alkotmányos állapotának visszaállítására vonatkozó bizottsági jelentést az országgyűlés négy rendje támadja. A nemesség 79 szavazattal 74 ellenében elfogadta a jelentést. A kisebbség a jelentésnek a bizottsághoz való visszaküldését kívánta. A többi rend még nem fejezte be a tárgyalást.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, december 29.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngye Kedvező irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba változatlanul tartott áron. Egyébb gabonaneműek változatlanok idő: szép.

Törvénykezés.

§ Kivándorlási hirdetések. Az ügyészség pórt indított Loránd Dezső, a Független Magyarország szerkesztője ellen, mert lapjában külföldi hajózási társaságok hirdetései jelentek meg, a melyek az amerikai kivándorlásra hívták fel a figyelmet. A törvényszék a vádat a hirdetés szövegéből nem állapította meg, ezért felmentő ítéletet hirdetett ki.

§ Gazdákat és iparosokat érdeklő felsőbb bírósági határozatok. Ha régi jogon igazolt malmoknak változatlan fenálló gátjai a tutajozást akadályozzák, az átalakítás költségeit az 1879. évi XXXI. t.-c. 200. §-a értelmében a tutajozók tartoznak viselni. — Tanonc lehet bárki, ha életének 12-ik évét betöltötte, minélfogva a tanoncszerződés megkötése magasabb életkortól vagy iskolai képzés kimutatásától függővé nem tehető. A tanonc gyakorlati haladásának megvizsgálása nem az iparhatóság vizsgáló mesterek, hanem az iparhatóság megbízottak feladatát képezik. — Szemérmert sértő levelező-lapok kirakatba való kitétele és elárúsítása a büntető törvénykönyv 248. §-a alá esik. — Ha az iparos rendes lakóhelyét más községbe áttéve, előbbi lakhelyén levő üzletét fentartja, ahhoz megfelelő üzletvezetői köteles bejelenteni.

§ Meghamisított marhalevél. Sallai László h. nánási sertés kupec egy marhájárlaton némi kis igazítást tett. A bíróság

8 napi fogházra ítélte ezért a kis javításért, amiben vádlott meg is nyugodott.

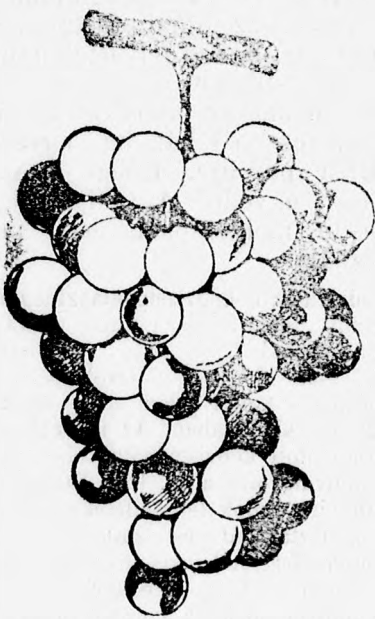
§ Zsaroló földműves. Eperjesi István h. böszörményi lakos f. évi szeptember hó 1-én Kiss János földjéről fenyegető szavak kíséretében 32 K. értékű szénát elvitt. A bíróság tekintettel a körülményekre csak 4 napi fogházra ítélte, amiben Eperjesi meg is nyugodott.

§ Orgazdaság. Szabó Lajos és társait annak idején lopás miatt ítélte el a törvényszék, Tibi László ebben az ügyben mint orgazda volt vádolva, de mivel, nem volt előkeríthető, csak tegnap ítélezhetett felette a bíróság. A fő tárgyalás során beigazolódtott az, hogy a Mészáros József Hatvan-utcai boltjából ellopott 60 darab szijostorból 3 darabot neki adtak át Szabóék, de azokat ő még aznap elégette. Figyelembe véve az enyhítő körülményeket, Tibi csak 2 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Gondatlan barátnő. Bihari Mária érkenézi lakos 14 hónapos kis fiát Erdei Péterné gondjaira bízta távollétének idejére. A jó asszony azonban nem sokat törődött a kis fiával, mert az a lóca alatt álló zsir szódás edény tartalmát kóstolgatta meg, vesztére, mert másnapra a belső sérülések következtében meghalt. A tanúk meghallgatása után a kir. ügyész kellő alap hiányában elejtette a vádat.

Millenium telep Nagyösz.

Legelősbárák!

Legelősbárák!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországon legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, is mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Debreceni Szőlő- és Bortermelő Szövetkezet.

Érvényes
1904. december 15-től.

BOR-ÁRJEGYZÉK

Érvényes
1904. december 15-től.

Palackozott borok:

	Korona érték.
1 liter fehér asztali	— 52
1 " I. rendű fehér asztali	— 64
1 " I. rendű vörös bor	— 64
1 " Rizling	— 72
1 " Pecsénye-bor	— 80
1 " Tramini	1,20
1 " Rajnai Rizling	1,20
1 " Chateau Debrecen	1.—
1 " Aszú	2.—

Palackokért darabonként külön 16 fillért számítunk és azokat ugyanazon áron vissza is vesszük.

Debrecen, 1904 december hó.

Korsós borok

10—12 literes kosár-üvegekben:

	Korona érték.
1 liter fehér asztali	— 46
1 " I. rendű fehér asztali	— 52
1 " I. rendű vörös bor	— 52

Kosár-üvegek darabja 1 korona 80 fillér és ugyanazon áron visszavesszük.

Ezen bor-árainkon Máyer Jenő ur fűszer- és csemege-üzlete részére töltve és csakis ott elárúsítva:

	Korona érték.
1 liter szövetkezeti	— 72
1 " Rapsai Rizling	— 70
1 " Chateau Debrecen	1.—
1 " Aszú	2.—

Palackok darabja külön 16 fillér.

Tisztelettel:

Debreceni Szőlő- és Bortermelő Szövetkezet
Simonffy-utca, városi bérház.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki a nyavalyatörés, görcs, és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen bérmentve kapható a hattyu szabad gyógyszerárban.

PLOMBUS New-York. 104. E. 106. Str.

PLOMBUS!

250,000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
büzösszaj

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombusne hiányozzék egy háznál se az egyszeri csekély kiadás százszoros kama'tja; a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség neto vabbja!

Ára egy adagnak, mely 5—6 odvas fogra elegendő. Használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviseltől, melynek címe:

„Plombus“ szétküldés, Pászto Heves me.

Ujévi ajándéku

Zsebkendők

Nyakkendők

Ingek

Gallérok

Kézelnk

Harisnyák

Kötények

KÁVÉS TERITÉKEK

Függönyök

Szönyegek

Pamlag ágy és asztalterítők

Kocsi takarók

nagy választékban kaphatók

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág termében volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

A Takarékos és Hitelintézet

igazgatósága

közhírré teszi hogy a betétkamatlábát

1905 január 1 től kezdőleg

4% ban

alapította meg,

Debrecen 1904 december

hó.

Ekszer különlegességek**KIZÁRÓLAG****HABÁSZ NÁNDOR** ékszerésznél kaphatók,

DEBRECEN Piac-utca 24 szám.

Telefon:
281.**BORSY és FARKAS**Telefon:
281.

cukorka-, déligyümölcs és fűszerkereskedése

DEBRECEN, Piac-utca 43. szám.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt vevőközönséget értesíteni, hogy a régi és szolidágáról híres „Havas József”-féle cukorka- és fűszeráru üzletét **Borsy és Farkas**, utóbbi a Havas cég volt üzletvezetője átvettük a azt jó és friss árukkal felszerelve az eddigi szolid alapon tovább vezetjük. — Szives támogatást kérünk

Tisztelettel

BORSY és FARKAS.

HASZNOS

és kell tudni mindenkinek, hogy
Debrecenben Piac u. 51 sz. alatt
Csanák fűszerüzlet mellett levő

Ruha csarnok

≡ feloszlik, ≡

és az ott raktáron levő minden alkalomra
szükséges férfi-fiu és gyermek ruha

≡ mig a készlet tart ≡

mesés olcsó árért lesz eladva. Mindenki
ragadja meg ezen alkalmat mert ott
kevés pénzért nagy bevásárlást tehet.